

Information

– åtgärder vid huvudmannens död

När huvudmannen avlider upphör ställföreträdarskapet automatiskt och därefter lämnar överförmyndarnämnden inga tillstånd till uttag av huvudmannens medel. Möjligheterna att ta ut pengar från huvudmannens konto är därmed stängda. Dock kan räkningar för hyra, skatter, begravning behöva betalas under tiden fram till dess anhöriga påträffas. Den f.d. gode mannen/förvaltaren bör då överlämna dödsboets räkningar till banken, som kan göra utbetalningar från konto som har tillhört den avlidne. Meddela överförmyndarnämnden att huvudmannen har avlidit och vem som är företrädare för dödsboet. Om det behövs, meddela också anhöriga till huvudmannen. Utan dröjsmål efter uppdragets upphörande ska den f.d. ställföreträdaren till dödsboet överlämna de tillgångar som har förvaltats.

Den f.d. ställföreträdaren ska vårda den avlidnes egendom till dess att egendomen kan överlämnas till dödsbodelägarna. Under den tiden kan den f.d. ställföreträdaren endast vidta de åtgärder som är nödvändiga för att behålla egendomen. Skuldsättning för någonting annat än begravning eller vad som kan hänföras till förvaltningen är inte lämpligt. Anträffas inte de anhöriga ska anmälan göras till överförmyndarnämnden så att det kan förordnas en god man för bortavarande.

Slutredovisning

Gode mannen/förvaltaren ska upprätta en slutredovisning till och med dödsdagen. Redovisning inklusive saldobesked ska inom en månad från dödsdagen insändas till överförmyndarnämnden. När överförmyndarnämnden har godkänt slutredovisningen översänds den, tillsammans med förteckning och samtliga årsredovisningar, till dödsboet.

Räkenskaper och verifikationer

Räkenskaper och verifikationer som finns bevarade hos ställföreträdaren ska hållas tillgängliga för dödsbodelägarnas granskning. Vid tvist bestämmer överförmyndarnämnden tid och plats för sådan granskning.

Ställföreträdaren ska, efter tre år från det att dödsboet tagit emot redovisningshandlingarna från överförmyndarnämnden, lämna över räkenskaper och verifikationer till dödsboet.

Det ovanstående gäller också när ställföreträdarskapet upphört av annat skäl än att huvudmannen avlidit. I sådant fall är det en ny ställföreträdare eller i förekommande fall den f.d. huvudmannen som är behörig att ta emot ovan nämnda redovisningshandlingar och räkenskaper.

Begravning

Finns det inte någon som ordnar med gravsättning, t ex på grund av att anhöriga vägrar att befatta sig med begravningen eller att inga anhöriga påträffas, är kommunen skyldig att ordna detta. I första hand är det kommunen där den avlidne senast var folkbokförd som har den skyldigheten. Ersättning för kostnaderna har kommunen rätt att få av dödsboet.

Efterlämnar den avlidne tillgångar som enbart täcker begravningskostnaderna och andra utgifter i samband med dödsfallet, ska anmälan göras till socialnämnden och det är deras skyldighet att inge dödsboanmälan till skatteverket. Saknas anhöriga i nämnda fall behöver den f.d. ställföreträdaren inte vidta några åtgärder för att ordna med begravning av den avlidne. Även den detaljen kan ordnas genom socialnämndens försorg. Finns det anhöriga är det givetvis deras angelägenhet att ombesörja att den avlidne begravs och, om det behövs, begära begravningshjälp från kommunen.

Finns anhöriga men dessa vägrar att befatta sig med den avlidne ska den f.d. ställföreträdaren kunna vända sig till socialnämnden, som enligt vad ovan sagts är skyldig att ordna med begravning. Socialnämnden ska även, enligt ärvdabalken, ta hand om den avlidnes egendom och underrätta dödsbodelägarna om dödsfallet.

Allmänna arvsfonden

Saknas anhöriga till den avlidne inträder Allmänna arvsfonden som dödsbodelägare. Redovisningshandlingar som ingivits till överförmyndarnämnden expedieras därför till fonden när sluträkningen har granskats.

Allmänna arvsfonden förvaltas av Kammarkollegiet och ställföreträdaren ska av den anledningen anmäla dödsfallet dit. Efter en sådan anmälan ska Kammarkollegiet förordna en god man som företräder fonden vid boutredningen. Den förutvarande ställföreträdaren har sedan att följa de direktiv som lämnas från fondens sida beträffande överlämnandet av den avlidnes egendom.